

GAZETA TRANSILVÂNIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRASOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea unui comitet de redacție.

Atelierele tipografiei „Astra” TF 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA

1838

GILBARIȚIU

ȘI SFINTII DE LUPTĂ PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂȚIA URMAȘII ÎN FRUNTE CU

MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRASOV

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 200 Autorizați și Societății 300
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 52

20 Iulie 1941

Anul 104

De ziua biruinței

de V. Branisce

Ca mâne o viață nouă se va ivi pe plaiurile Basarabiei, pustiite azi de flăcările mistuitoare ale războiului. Pribegii se vor întoarce la vatră. Mușcate aprinse vor înflori la geamuri. Supraviețuitorii vor căuta să izgonească din amintire calvarul îndurat în acest lung an de încercare. Mâni dibace vor încerca să innoade firul subțire de tort, rupt năprasnic din caierul vremii în vara de pomină a lui 1940.

Totul va reintra în vechiul făgăș și voința atotputernică va birui și de astă dată asupra morții, aruncând vâlul uitării deasupra încercărilor trecute.

Crucile stinghere presărate de-a lungul drumurilor și văilor vor fi în curând date uitării.

Așa va fi mâne. Dar astăzi, spumegă încă înroșite valurile râurilor noastre, și florile de teiu, proaspăt troienite, nu pot acoperi mormintele ostașilor noștri dragi.

Astăzi, de ziua biruinței, gândul nostru recunoscător se îndreaptă întreg spre cei ce au căzut pentru eliberarea Basarabiei și Bucovinei de Nord.

Lor li se cuvine cinstirea noastră.

Ei au lăsat mame, împovărate de ani și griji, care în van vor sta pierdute la porțile așteptându-i, au lăsat neveste să se sbată singure în lupta vieții, au lăsat logodnice și copii orfani.

Ei au adus suprema jertfă, pentru ca să asigure trăinicia neamului și a Țării. Pentru ca să-și elibereze frații de sub jugul asupritor al străinului, pentru ca să ni se deschidă drumurile Basarabiei și pentru ca să răsună iarăși graiul nostru pe văile Răutului, Băcului și Călnicului până în Nistru și Mare.

De aceea în rugăciunea de mulțumire pe care o înălțăm Creatorului, în fluturarea sărbătorească a tricolorului, în cântecele de bucurie izbucnite din piepturile românești se desprinde un murmur persistent, venit dela cei plecați în împărăția umbrelor.

Se desprinde îndemnul pe care ni l-a dat jertfa lor fără de prihană: de-a păstra cu sfințenie integritatea hotarelor românești, de-a alunga dușmanul cutropitor de pe plaiurile noastre strămoșești, de a ne jertfi pe noi pentru interesele superioare ale Țării.

Se aude un svon despre frații din afara hotarelor, care și-au pus nădejdea în noi și așteaptă cu buze arse de înfrigurare clipa sfântă a eliberării. În ziua aceea — și va veni și ziua aceea — vor amuși mormintele de prin văile Basarabiei și ele vor lăsa pe alții să vorbească.

Aceste îndemnuri ne vin de dincolo de mormânt în ziua cea sfântă a desrobirii Basarabiei.

Ingenunchiați în smerită reculegere, ne legăm să le urmăim chemarea și să nu încetăm lupta, până când nu vom înfăptui întreagă credința ce i-a împins în mormânt.

Pământ sfânt al nostru în vecie

de I. Bozdog

Dangătul clopotelor e mai misterios, mai dulce și înfiorător astăzi pe pământul sfânt al Basarabilor. Oitatul și șiroaiele de lacrimi sunt mai calde acum ca oricând, căci ele se amestecă și îmbrățișează cu ale lui Ștefan cel Mare și Sfânt, care la Putna privește cu mândrie peste ținuturile dela Hotin până în josul Nistrului eliberate cu sângele nevinovat ale atâtor mii de fii ai neamului, înfrățiți în onoarea jertfei cu mării lor prieteni germani.

Ne prosternem cu evlavie în fața mormintelor proaspete și incununăm crucile simple de brad cu tot ce inima noastră are mai frumos și trainic: recunoștința sinceră și neprihănită a întregii suflări românești pentru onoarea redobândită în timp atât de scurt și cu atât de prețios sacrificiu.

Frate Basarabean și Bucovinean, scutură orice strop de amărăciune de pe ființa ta și intră din nou, cinstit de lume și înălțat în mărime în moștenirea străveche.

Biserica strămoșilor tăi, care adăpostește țărana nesfârșitelor șiruri de înaintași sub umbra crucilor sdrobite și călcate în picioarele bestiei roșii, ți s'a deschis din nou prin jertfa ispășitoare a fiilor întregului pământ românesc. Scoate din taințele și ascunzișurile vremilor de județ icoanele sfinte și moaștele altarelor, spală-le cu lacrimile căinței creștinești și așează-le la locul de închinare!

Aprinde candela izbăvitoare a căminului tău distrus și la pâlăuitul uleiului sfințit adună-ți odraslele toate, împreună-le mâinile spre rugă și toarnă din belșug în sufletele lor cucernice gânduri

față de Cel Milostiv care v'a izbăvit din ghiara pieirii.

Imbrățișați-vă mamă și tată copilașii, care vă fuseseră răpiți, spre a-i crește, nu în blestemul Satanei, cum începuseră ei, ci în frica și cucernica iubire a creștinismului.

Intrați, voi, vechi răzeși și moșneni pe glia de atâtea ori udată de sudoarea voastră amară pentru câștigul pâinei și luați-o din nou în folosință vecinică după ce sângele vrednicilor fii ai neamului v'au curățit-o de balele hidoare bolșevice.

Deschideți largi ușile școlii și așezămintelor culturale creștinești și inimile voastre curățite în flăcările iadului bolșevic să răspândească pretutindeni tămăia și smirna duhului creștinesc și românesc.

Intoarceți-vă la turma voastră tineri duhovnici, care ați fost alungați de Neemișii legii diavolești, iar voi bătrâni șchimmici din păduri și peșteri apropiați-vă din nou de altarele arse și zdrobite, cu puținii credincioși ce v'au rămas și mâinile voastre să clădească repede și pe temelii noi Sionul Domnului Mântuitor.

Intrați dascăli și toți slujbașii alungați, la vechile voastre rosturi, scuturati praful încălțămintelor, sărutați usciorii arși sau propțiți, căci locul este sfințit și purificat prin cea mai sfântă jertfă.

Clădiți altare și inimi nouă în care să săpați cu litere vii și pururi arzătoare: Pământ sfânt al nostru rămâi pe vecie!

Ca frați scumpi, vă ferim pentru sorocul norocos și suntem siguri de ajutorul frățesc pe care și voi ni-l veți da, cu aceeași dragă inimă, cât mai curând.

FOILETONUL

„GAZETEI TRANSILVÂNIEI”

Din carnetul unui pribeg

Prin Rusia, 1917

Celeabinsk — Omsk — Krasnoiarsk

de Anania Boldor

Indată ce am lăsat în urmă Kungurul, cu înfățișarea lui plăcută și mai regulată, ca dealtfel și celelalte localități de pe aici, am început să urcăm Uralii, munții care despart Rusia Europeană de Asia.

Uralii nu sunt mari, mai mult de înălțimea dealurilor noastre mai răsărite, cu pantă ușoară de urcat și acoperiți cu păduri bogate de pini și mesteacăn.

Trecând Uralii, am ajuns pe pământul Asiei, continentul cel mai mare al globului nostru. Gândurile grele și neastâmpărate, sentimentele cele mai

dureroase și de-o melancolie grea mă copleșeau îndurerat și îmi frământă întreaga ființă, cu atât mai greu, cu cât mă depărtez mai mult de țara mea scumpă cutropită de dușmani și de îndurerata mea soție și părinți, de-a căror soartă nu mai știu nimic de aproape un an de zile. Câtă jale și câtă durere a vărsat acest războiu pe pământ și câtă nenorocire a sămănat el în lungul și latul țărilor ce s'au încleștat în nebunia masacrului mondial.

Oraș mai de seamă și un centru de mare importanță economică îndată

Continuare în pagina 4-a

Chișinăul a căzut

de Ion Colan

În cuvinte simple, grave ca fețele ostașilor ce s'au luptat pentru cucerirea lui, comunicatul oficial anunță ocuparea Chișinăului, capitala Moldovei dintre Prut și Nistru.

După Cernăuți, e a doua capitală de provincie desrobită.

Într-o zi din istoria noastră, în ziua în care se ceartă sejurul nostru cu sejurul

Astăzi armata și sufletul țării sunt angajate în luptă. Urmărind oastea, înfigem stegulele tricolore, pe-o hartă imaginară: Hotinul, Soroca, Orheiul, Chișinăul sunt din nou ale noastre.

Clopotele catedralei pe care poporul român le-a auzit în ziua de 22 Iunie la posturile noastre de radio, le vom putea asculta acum în transmisie directă.

Geografia etnică a Țării, spre Est, e în curs de fixare.

Steaua inebuniților învrăjbitori de oameni a lui Stalin, canibalii veacului nostru, nu va mai străluci niciodată pe cerul capitalei basarabene.

Secera și ciocanul, — sfinte unelte de muncă — vor înceta de-a mai fi semne electorale și scule de tortură; nu vor mai fi scoase, pe drapele, la parăzi ocazionale în țarcuri cu sârmă ghimpată, spre a fi arătate străinilor sau localnicilor neconvertiți; nu va mai flutura nici un steag roșu în balconul sfintei noastre Mitropolii. Secera va fi din nou pusă în mână secerătoarei, să secere ce a semănat și al ei să fie rodul, iar ciocanul va fi dat din nou muncitorului, pentru ca prin destoinicia lui și prin munca lui cinstită să-și creeze viitorul. Chișinăul a căzut!

Nu! Chișinăul s'a înălțat din clipa în care armatele româno-germane au pus piciorul pe caldarâmul ulițelor lui. S'a descătușat mai mult decât o capitală, s'au eliberat mai mult decât un număr însemnat de kilometri pătrați. Sufletele au fost desrobite. De sub stâncile opresiunii bolșevice, aceste suflete pot azi respira în voie. Vulturii românești au pus pe fugă corbii pânditori de pradă, iar urmașii Acașilor au alungat pentru totdeauna hienele cu chip de om, din pricina cărora nici morții nu mai aveau odihnă.

Inima Basarabiei începe să bată regulat.

A Bucovinei la fel.

Numai pe alocuri negurile nu s'au ridicat încă. Munții gem surd, apele suspină.

Gornistul sună apelul zilei:

— Cernăuți!

Hăuie codrii Bucovinei: Prezent!

— Chișinău!

Răspund clopotele Mitropoliei basarabene: Prezent!

Pe străzile Brașovului au apărut azi dimineață afișe: Nici o brazdă nu se uită.

De aceea, astăzi ridicăm mândrul tricolor, dar nu până în vârful catarului.

INVIERE

de Dr. D. Chirculescu

Nu se poate exprima în cuvinte ceea ce poporul român a simțit acum un an, când colosul de putregai moral de peste Nistru, apăsând cu călcâiul cismeii de iuft pe grumazii noștri, ne-au cerut Basarabia și pe Basarabeni.

Desgustul instinctiv pe care ni l-a inspirat întotdeauna monstrul greoi dar nesățios de peste Nistru, și dragostea noastră pentru frații Basarabeni, atât de năpăstuiți în decursul vremurilor pe chinutul pământ al Basarabilor, ne-au făcut atunci să simțim o strângere de inimă și o răsvrătire, cu atât mai dureroasă, cu cât nu puteam încerca nici un gest de apărare.

Gândul trecerii Basarabenilor sub stăpânirea rusească avea pentru noi înfățișarea și înțelesul încălcării blestemului asupra a ceea ce e sfânt, a unei pângării. Pângărire grea a ceea ce noi îndrăgim în ființa neamului nostru, în ceea ce cinstim în dreptatea noastră. Pângărire grea a pământului strămoșesc, căruia îi închinăm brațele noastre de mii de ani și nu-i precupețim sângele nostru într-o apărare. Pângărire grea a întregii noastre ființe ca neam, căci în decursul veacurilor ne-am învățat să nu mai facem nici o deosebire între Român, pământ strămoșesc și dreptate. Ființa neamului nostru sunt acestea toate la un loc. Ni s'a rupt din pământ și din frați. Același lucru îl spunem când zicem că ni s'a rupt din suflet, din credință și din dreptate.

Astăzi Basarabeni se alătură iarăși nouă.

Cei ce au putut înțelege durerea noastră acum un an, vor putea înțelege cât înseamnă întoarcerea Basarabiei acasă. E mult mai mult decât recâștigarea unui pământ. E întreaga ființă a neamului care-și regăsește seva dătătoare de viață. Nu dobândim astăzi Basarabia, o parte a pământului românesc, căci ceea ce e suflet nu se împarte. Regăsindu-ne cu frații Basarabeni, ne regăsim pe noi în ei, pe noi în noi. Nu e sărbătoarea realipirii Basarabiei, e sărbătoarea Neamului Românesc întreg, una din cele mai mari sărbători a lui.

Căci în urma prăbușirii colosului de putregai dela Răsărit, astăzi e sărbătoarea vecinicii Neamului Românesc pe pământul lui, sărbătoarea zilei dela care pornește poporul nostru, până aci paznic la porțile Europei, în împlinirea unei noi misiuni în Istorie și în Civilizație.

REGINA MARIA

de Valeria Căliman

Din zorii zilei de 18 Iulie, aniversarea morții Reginei Maria, și până la apusul soarelui, o navă făcea de gardă în apele Balcicului, în fața locașului sfânt, care adăpostea inima Reginei întregirii noastre.

Ca un simbol al unității neamului, augusta inimă stătea de veghe pe pământul românesc al Dobrogei și-i simțea prezența în briza caldă ce adia migdalii în rod, în floarea de nalbă ce împodobește aleile parcului și în vegetația luxuriantă ce se întindea departe spre Teche, pe valea cea fără de iarnă a Batovei.

În anul acesta drumurile ne sunt tăiate spre orașul, pe care dragostea Reginei l-a făcut să răsară ca o minune pe stânci pleșuve și pentru întâia dată simțim că Regina Maria a murit cu adevărat.

Se împlinește o jumătate de veac de când a venit de pe îndepărtate meleaguri, Domnița cu pași șovăitori de tinerețe, cu ochi albaștri ca cerul Bărăganului și păr de aur ca holdele-i mănoase. Și vlăstarul domnesc a prins rădăcini adânci în pământul țării și a devenit a noastră pentru totdeauna.

Dacă neamul românesc a avut martiri și luptători nenumărați ai cauzei sale sfinte, printre ctitorii țării reîntregite se cuvine să o socotim în primele rânduri pe Regina Maria. Pentru că a crezut cu dărzenie în dreptatea revendicărilor noastre pentru care nici o luptă nu i-a părut prea aspră. Frunți înțelepte clătinau îngrijorate, inimi curajoase șovăiau, dar Regina cu o tena-

citare de neînvingătoare a înfruntat toate piedecile. Hotărâtă în convingerile sale, de care era sigură, a dat dovadă de un simț politic de netăgăduit și a izbutit să îndrumeze țara spre războiul izbăvitor.

A nădăduit fără șovăială în tristele zile de restriște. Plină de curaj, convinsă de dreptatea cauzei, pentru care intraserăm în luptă, atitudinea Reginei Maria a susținut pe mulți.

În pateticele ceasuri ale retragerii, când cea mai tânără mlădiță i se sbatea în ghiarele morții, a știut să-și smulgă

din suflet durerea de mamă și să se dăruiască țării, ale cărei răni erau mai adânci. Câteva flori așezate în pripă pe o lespede și Regina a luat drumul pribegiei spre Moldova tuturor încercărilor.

A iubit din tot sufletu-i generos, plin de avânt și frumusețe. A iubit țara, din margini în margini de pământ. Iar din iubirea ei au răsărit flori pe stânci aride și a incolțit viețuie în ziduri reci. A iubit frumosul, și când marginile lumii reale îi păreau prea strâmte, s'a îndreptat spre lumea fără de margini a ficțiunii artistice. Așa a creat opere literare.

A iubit pe cei năpăstuiți, pe copii, pe bolnavi, pe răniți, înființând și susținând așezăminte de binefacere.

A suferit așa cum nu-i este dat să sufere decât unei regine.

Această mamă, care zămislise viețuie și împărțise tuturor numai dragoste, a fost lovită de moarte de acela pe care îl dăruise țării din cea dintâi clipă.

Și a iertat.

În ceasurile răscolitoare de astăzi, când neamul pornit pe calea refacerii sângerează pe câmpiile de luptă, gândul nostru înalță un curat prinos de recunoștință Reginei Maria.

Lanurile Dobrogei de miazăzi nu o vor revedea în goana roibului străbătând zarea, nici aleile dela Bran și Sinaia nu-i vor mai îmbrățișa urma.

Cu pași ușori de fum Regina a intrat în legendă.

GLASUL CONȘTIINȚEI NAȚIONALE

(Eminescu și Basarabia noastră)

Ion Berciu

Directorul Muzeului Regional
A. Iulia

Cumplitele vremi, pe care le trăiește omenirea, parcă au depășit judecata și simțirea noastră: evenimentele parcă se rostogolesc în afară, de noi.

În „sbuciumata noastră orbecăire“ către limanul „fericirii“, cei mai mulți dintre noi stăm înmărmuriți, așteptând să se deschidă cerul ca să auzim cuvântul salvator al lui Dumnezeu, să pipăim cu gândul ideea binefăcătoare, în jurul căreia se va reorganiza omenirea însângerată.

Nu se poate, acum, nici întezări geana luminii, ce va veni, dar un fapt rămâne statornic în iureșul furtunii: *tăria sufletească a popoarelor, glasul conștiinței naționale, care poruncește fiilor de același sânge ai națiunii să sufere, să lupte, să moară și să învingă pentru triumful dreptății, al creștinătății și al neamului.*

În trudnica noastră luptă de veacuri drumul conștiinței naționale, exprimată de cei mai aleși fii ai națiunii noastre, este drept, categoric, poruncitor, chiar tiranic: glasul țâșnește, din cronici, din literatură, poezie și istoriografie, cu o putere elementară, ca un șipot răcoritor din pântecul stâncos al muntelui.

În cele mai cumplite vremi acest glas s'a pronunțat nemijlocit, vulcanic, iar la sorocul hotărât de Dumnezeu s'a întrupat.

Istoria, acest judecător nepărtinitor, implacabil și salvator al dreptății imanente a omenirii, va arăta, la timpul cuvenit, că națiunea română, în ce

are ea mai reprezentativ și mai ales, a vorbit răspicat, chiar în momentele de tăcere grea ca o lespede de mormânt, atunci când conducătorii de ieri au consimțit la sfâșierea trupului neamului.

Acest popor bun, răbdător și lesne iertător al tuturor oropsiților de soartă și al tuturor călăilor săi, este necruțător față de trădătorii de neam: pentru ei nu e nici îndurare, nici compătimire.

Istoria mai veche și mai nouă stă mărturie netăgăduită.

Ceea ce ne este dat să vedem noi în efemera noastră trecere prin viețuie, când se pot ivi și unele devieri condamnabile, de aparentă ridicare a vreunui osândit, este o iluzie: la facerea socotelilor drepte ale istoriei, fiecare își reia, dacă cumva a deviat, locul meritat „după faptă“. Slaba mângâiere a bogatului din parabolă, cu „veselește-te și te ghitue, stomace al meu“ este o amăgire nenorocită: sabia lui Dumnezeu va lovi neașteptat.

Ilustrăm cele, rudimentar, spuse, după vremuri, cu un exemplu din trecut: EMINESCU și BASARABIA.

Sufletul românesc nu s'a împăcat niciodată cu fărâmițarea trupului națiunii: un ecou din ce în ce mai puternic și mai dominator se ridică din primele cronici și cărți bisericești, până la istoriografia strălucită a vremii noastre: un singur glas: al neamului, al sufletului românesc, al conștiinței naționale.

Mihai Eminescu, cel mai de seamă gânditor al veacului trecut, a fost în-

truparea minunată a calităților rasei, a geniului românesc și al conștiinței naționale. Gândul său vulturesc a îmbrățișat, cu iubire, înțelegere și pietate, întreg pământul locuit de Români. Scrierile sale rămân evanghelia națiunii noastre.

Basarabia cea mult chinată ocupă o parte însemnată în opera eminesciană: Scrisoarea a III, în care se împletesc fulgere de mânie și de revoltă, este, în prima ei fază, îndreptată contra celor ce au cedat, în 1878, ultima parte din Basarabia; o serie întreagă de articole evocă trecutul Provinciei pierdute și stigmatizează pe cei ce au consimțit la vânzarea ei, iar într'un fragment dintr'un poem închinat Basarabiei trâmbează acest strigăt „La arme“, atât de actual astăzi:

LA ARME!

„Auzi!... departe strigă slabii

Și asupriții către noi:

E glasul blândeii Basarabii

Ajunsă 'n ziua de apoi.

E sora noastră cea mezină,

Gemând sub cnuțul de Calmuc,

Legată 'n lanțuri e a ei mână,

De ștreang târând-o ei o duc.

Murit-au?... poate numai doar me

Și așteaptă moartea dela câni...

La arme!

La arme, dar, Români!

În sufletul său, în aleșii săi, acest neam românesc n'a desperat niciodată, n'a cerut niciodată decât ce este al său, n'a tratat niciodată cauza sfântă a existenței și a destinului său.

Să ne apropiem, noi cei care mai rătăcim încă, duși de himere și de gânduri streine de neamul acesta, de sufletele mari ale națiunii noastre, de penanții neamului, de ziditorii spiritualității române: *ei, fără greș, ne vor arăta calea cea bună, calea cea dreaptă, calea de totdeauna a poporului nostru.*

TINERETUL ITALIAN DE AZI Intregitorii de țară

de Prof. Dr. Mariano Baffi

*Giovinazza, giovinazza,
Primavera di bellezza!...*

Una din obligațiunile fundamentale ale Fascismului este educația spirituală, morală și fizică a noii generații. Din premisele sale revoluționare derivă necesitatea de a pregăti tineretul, astfel încât din vârsta cea mai fragedă, să primească și să desvolte principiile sale dominante. Însăși natura Fascismului, doctrină și acțiune, e în stare să exercite o imediată atracțiune asupra sufletului tineretului, încât nenumărați au fost adolescenții care și-au dat, în cele dintâi „Avanguardie”, contribuția lor de acțiune și de sânge.

Când revoluția fascistă era încă la începuturile ei, în 1919—1920, cele dintâi echipe de tineri au scris pagini neuitate în istoria Fascismului. Studenții și tineri lucrători aderară la noua organizație, uniți în aceeași credință și același entuziasm. Primele înighebări, numite la început „*avanguardie studentesche*”, deveniră în 1921, „*avanguardie giovanili*”. Mulți dintre noi am îmbrăcat prima oară cămașa *noastră* chiar în rândurile acestei organizații; în rândurile lor ne-am format sufletul în spirit de disciplină și datorie. Eram tineri, poate chiar prea tineri, când porniră primele expediții fasciste în Italia anulului 1921. Ceilalți, care făcuseră războiul, ne considerau simpli copii, dar de îndată ce reușeam să scăpăm de sub supravegherea mamelor noastre, să fugim de acasă și să ne urcăm în vreunul din camioanele hodorigite, care plecau pentru a răsbuna o ofensă făcută steagului nostru, sau Morților noștri, atunci era pentru noi ziua cea mai frumoasă.

Unii dintre noi nu puteam totdeauna să povestim camarazilor rămași faptele expediției, pentru că nu ne mai întorceam toți acasă, lângă mamele noastre, care ne așteptau îngrijorate. Voiam să vedem ce chip are Moartea, și Moartea ne chema la ea, pentru că din sângele nostru să răsară și mai frumoasă, Patria noastră nemuritoare.

Nevoia de a lupta și de a învinge, entuziasmul primei tinereți, tainica dorință de a contribui la înălțarea Țării, toate acestea îi împinse pe cei ce au murit spre gloriosul holocaust. Numele lor rămân înscrise în paginile istoriei noastre cu litere de aur, numele lor trăesc astăzi pe steagurile negre ale legiunilor, la umbra cărora cresc și se formează noile generații de Italieni.

Atunci echipele Italienilor noi primiră numele de „Balilla”. Dar care este originea acestui nume? La Milano se prezentă, în Decembrie 1921, la Direcțiunea Fasciilor de Luptă, un băiat. Să tot fi avut unsprezece ani. Spuse ofițerului de serviciu: „Suntem opt băieți din Porta Romana; suntem fasciști; suntem uniți. Am format o echipă; ne vom face câte o Cămașă Neagră; știm deja să cântăm „Giovinazza”. Luați-ne cu voi; vom fi ca Balilla!”

Balilla!

Era numele unui tânăr genovez, care ațărse revolta în orașul său, aruncând cu o piatră contra unui soldat năvălitor, gest prin care salvase Patria.

Balilla!

Intr'o zi, un poet cântase: „Copiii Italiei se cheamă Balilla”. Immn acela deveni realitate. Și se întorcea Balilla, ca atunci când numele marilor morți vin să dea curaj viilor. Se întorcea Balilla, cum se întorsesse Alberto da Giussano, care înfrânsese, la Legnano, visul și gloria lui Frederic Barbarossa. Se întorcea Balilla, cum se întorsesse Pier Capponi, care la Florența trăsese toate clopotele orașului liber, ca să-i isgonească pe Francezii lui Carol al VIII-lea, care crezuseră că vor putea ușor subjuga Italia!

Tineretul Italiei fasciste își sărbătorii ziua nașterii la 3 Aprilie 1936, când Ducele a creat Opera „Balilla”, pentru educația morală și fizică a tineretului. La 8 Octombrie 1930 au fost înființate „Fasci Giovanili di Combattimento”, care, contopindu-se cu Opera Balilla, au devenit în Octombrie 1937 „Gioventu Italiana del Littorio” (Tineretul Italian al Lictorului) „G. I. L.” căruia îi

aparține tot tineretul italian, până la vârsta de 21 de ani.

Sunt, astfel, milioane de tineri, care-și trăesc vieța la umbra steagurilor GIL-ului, și-și călesc trupul și sufletul în școli, în stadioane și în arene.

Italienii lui Mussolini până la vârsta de 8 ani sunt „Figli della Lupa” (Copiii Lupoacei); vor deveni mai târziu „Balilla” sau „Piccole Italiane”, dela 8 la 11 ani; „Avanguardisti” și „Giovanii Italiane” dela 14 la 18 ani; „Giovanii Fascisti” și „Giovanii Fasciste” până la vârsta de 21 de ani, când Partidul Fascist le va deschide porțile vastei sale organizații, spre diferite sectoare ale activității sale.

Intr'o radioasă dimineață de Mai, opt milioane de tineri au depus jurământul prin care se legau, în numele lui Dumnezeu și al Italiei, să urmeze ordinele Ducelui și să slujească din toate puterile lor și, de va fi nevoie, cu sângele lor, cauza Revoluției fasciste.

În fiecare an în Italia se celebrează „Leva Fascista”, care constă în trecerea la o categorie superioară a tinerilor care au împlinit în cursul anului vârsta fixată pentru aceasta. Tânărul de 21 de ani, primind arma, simbol al virtuții militare, este conștient de toată frumusețea gestului pe care-l săvârșește, este conștient că în acel moment devine un ostaș al *id il fas iste*, ceea ce vrea să zică un ostaș al noii civilizații care se răspândește dela Roma, în numele lui Mussolini.

La Roma, dincolo de Tibru, fluviul sfânt al tuturor ginților latine, în mijlocul câmpiilor verzi, a răsărit un oraș de marmoră, care poartă numele lui „MUS-SOLINI”, „Princeps Juventutis”. Este orașul tinereții, forul MUSSOLINI, unde G. I. L.-ul își are reședința, și unde tineretul Italian își făurește vigoarea și puterea sa. Aici e sediul Academiei G. I. L.-ului, care are scopul de a forma pe viitorii comandanți ai organizațiilor tineretului. Astfel se creează învățătorul nou, învățătorul model, care intrupează în ființa sa calitățile de organizator, educator și ofițer, capabil să îndrumeze formarea unei noi conștiințe populare și să pregătească conștiința militară a Țării, cu ajutorul elementului cel mai bun al ei: Tineretul.

Ca o inovație cu caracter întru totul revoluționar, regimul fascist a chemat chiar dela începuturile sale în locurile de comandă pe cei mai tineri dintre adepții săi. Ordinul DUCELUI, „Înainte cei tineri”, a găsit cea mai completă aplicare în toate domeniile, și pretutindeni a dat rezultatele cele mai satisfăcătoare. Astăzi Fascismul își pregătește viitorii comandanți selecționând-i cu toată grija. În acest scop Ducele a creat „Centrul de pregătire politică”, cu sediul la Roma, în Forul MUSSOLINI. Acest centru constituie o școală în cursul căreia aptitudinile fiecărui tânăr sunt fixate, perfecționate și îndrumate, atât pe planul politic, spiritual și uman, cât și pe plan tehnic, cultural și practic. Dela „Centrul de pregătire practică” ies în fiecare an tinerii destinați posturilor de comandă, care nu mai sunt comandanți improvizati, nici politicieni de profesie, ci oameni de credință oțelită și de experiență încercată, care asigură dealungul anilor calea revoluției tineretului nostru.

La mișcarea tineretului participă și studenții celor 24 Universități italiene, încadrați în Grupuri Fasciste Universitare, (G. U. F.) pe care regimul fascist le apreciază cu foarte mult interes. Grupurile Fasciste Universitare își au sediul în fiecare capitală de județ și grupează toți studenții din ziua intrării lor în Universitate, până la împlinirea vârstei de 28 de ani. În rândurile GUF-ului se admite numai după obținerea brevetului de atlet, un fel de examen al condițiilor fizico-sportive al noilor studenți, care completează examenul de absolvire a liceului. Se întâmplă astfel de-za pe care Ducele a dat-o studenților: „Libro e Moschetto” (cartea și pușca), adică studiul, întovărășit în mod înțelept cu sportul, care pentru Italianul de azi nu este altceva decât pregătirea de luptă.

Sfârșitul în numărul viitor.

CHIPURI ȘI SUFLETE ITALIENE

de Prof. I. Ol. Stefanovici-Svensk

Pre-Nolă: Pot fi citite izolat întocmai ca cele din cartea lui Andersen: „*Carte cu chipuri fără chipuri*”. Ele nu au nici un „Va urma”... afară doara numai dacă cititorul le găsește destul de interesante de un marit până la capăt.

1.

O anumită italiană pășărească

Vorbim așa de adesea de latinitate; de frația româno-italiană. Aceasta se reduce la noi mai ales la crâmpete de limbă culese din titluri de gazete sau la cuvinte ca *paine* — pâine; *cane* — câine; *latte* — lapte și *buona sera* sau *sporcacione* — spurcăciune. Dacă pricepem ce înseamnă o zicală, așa de umană și de umilă ca „*La morte è di casa*” ne socotim „Doctori” (Vezi și „franceza” Cucoanei Chirița a lui Alecsandri, precum și a franțuzitelor lui Iacob Negruzi.) Câți din ai noștri n'ar traduce „*Mozzarella in carozza*” prin „Mozzarella în căruță”. Gândiți-vă și la italieneasca Sîtei Pitpalac „*Questa maimuzza*”... Gurile rele spuneau că un admirator — stil Badaea Cârțan, deși cărturar — al Maicei Roma, ținuse o cuvântare înflăcărată într'o astfel de... pășărească, în fața lui — *Palazzo Venezia*. Va fi fost și *Ducele* de față? Mă gândesc la acel traducător din „italienește” care fiind agrăit de italianistul de rasă care era Duiliu Zamfirescu:

— Domnule. . . . ați tradus cutare loc, după mine, greșit. Iată aici originalul. Mi-ar plăcea să-l discutăm.

La care talmăcitorul a început să se fâstăcească, să schimbe fețe-fețe, ca apoi să borborosească:

— Regret, dar eu am tradus din franțuzește.

Întâmplarea aceasta îmi amintește „răutatea” unui ascutit critic care vorbind de alt talmăcitor din altă limbă spunea sarcastic:

— D-l cutare a tradus rău pe Ibsen pentru că nu știe destul de bine. . . . franțuzește.

Ceeace, prin contrast, amintește timpurile tot mai îndepărtate — când traducătorul era prețuit, prețuire spulberată de epoca aceasta de catastrofală radio-filmo-culturală (epoca „filmului stupid” de care ne vorbește Dr. Alexis Carrel în „*L'homme, cet inconnu*” Mi-e greu să nu citez locul. . . . „omul modern a cărui existență se mărginește la un birou, un automobil bine închis,

care contemplă filme stupide, își ascultă al său radio, joacă golf sau bridge. Fiecare epocă își pune pecetea pe ființa umană. Azi vedem desemnându-se, mai ales la popoarele latine” (ce să mai spunem de Români, atât de dezastrosos radiofonizați?... *Svensk*) „un tip nou produs de auto și de cinematograf... aspect gras, țesături moi, piele pământie, pânțele umflă, picioare ca fusele, umblet sângaci și o față neinteligentă și brutală”. (merită să continuăm) „Un alt tip, apare simultan: atletic, cu umerii largi, talie strâmtă și cap de găină”—

2.

Asistăm la moartea măestriei de a traduce

Ar trebui reinviată timpurile când se vorbea cu respect de traducătorii, artiști ai acestui greu fel de muncă; de felul aceluși „apostol” al talmăcirii care a fost bietul Dumitru Stănescu, căruia tineretul generației mele îi datorește atât. Unde sunt cei cu evlavie slujitori ai literaturii, ce nu lucrau cu repeziciunea cu care Edgar Wallace își dicta dactilografele sale numeroasele-i romane polițiste? Traducătorul de felul lui Coșbuc, Gh. Murnu, Iorga, ar trebui altfel sprijinit de cum se face azi.

Traducătorul lui Eminescu în și al lui Emerson, Spencer, Wilde și Wells din engleză — un profesor care iscaleşte scandinav: (a tradus și din suedeza, și din Strindberg și Ellen Key) SVENSK — a murit de mult — ca talmăcitor . . . de când toată răsplata pentru traducerea „*Poems of Eminescu*” a fost niște insulte într'o gazetă și doar o hârtie cu mulțumirile „Academiei Române”; iar publicarea *Eseurilor* lui Emerson — recunoștiință! — era cât pe ce să-l ruineze și financiar; după ce era mai-mai să fie o piedică în cariera-i didactică!

De ce le spun toate acestea? Pentru că atitudinea față de talmăcitor explică (mă gândesc și la un dramaturg bucureștean, căruia fiindu-i prezentat ca traducătorul lui Wells mi-a trântit din senin, cu colegială politeță: „Ce le-ași face eu traducătorilor ăstora!”) — explică decadența nu numai a măestriei talmăcirii dar și a literaturii naționale de azi în lipsa marilor modele a *capodoperelor literaturii universale, fără de care orice literatură tânjește*.

Dar ne luminează și de ce noi cunoaștem așa de puțin sufletul italian, prin literatura lui.

— Va urma —

Dureri neînțelese

Înainte cu câțiva ani avusesem un filodendros. Era darul unei prietene care trebuind să plece departe, mi l-a cinstit mie. Planta avea vre-o 25 de ani și era extraordinar de frumoasă. Filodendrosul e însă un mare sclav al obiceiului, aproape tot așa de mare ca și omul. Se deprinde cu casa, cu apa, c'o anumită temperatură, poate chiar cu mâna ce-i poartă de grije. Și când acestea nu mai sunt, sau altele le-au luat locul, tânjește. L-am așezat în canera mea, în fața ferestrei, cu frunzele întinse spre soare și umblam în jurul lui ca în jurul unui oaspe drag, de care te bucuri că și-a intrat în casă. Totuși la vre-o lună de zile, văzui că frunzele pe margini încep să se usuce. Am înțeles că planta mea tânjește, dar nu știam de ce.

Era pe la sfârșitul lui Martie, o zi caldă ca vara. M'am gândit să scot floarea la aer în grădină, nădăjduind că o să-și vină în fire. Am așezat-o acolo în preajma unui platan bătrân, cum dai în seama cuiva un copil. Dimineața însă, când am deschis ochii, văzui brumă groasă pe acoperiș. Mi s'a strâns inima ca într'un clește. Bietul filodendrosul meu! Am plecat să-l văd. În locul plantei frumoase de ter' se ridica acum un trunchi deșirat. Frunzele atârnavă moi de-asupra cotoarelor groase, care singure se năltau la cer, se năltau stăruitoare ca brațele celui ce blestemă. Am plecat copul, m'am întors în odaie și-am plâns. A doua zi luai un cuțit și-am purces să tai aceste brațe lungi care blestemau. Infigând tăișul în cel dintâi, un scârțâit lugubru ca un geamăt s'a auzit din el și căzând jos cotorul, un picur alb a izvorit din rană. Apoi cu încetul picătura se făcu roșie ca sângele și se rostogoli de-alungul trunchiului.

De-atunci ori de câte ori rup o floare, sau văd pe alții făcând acest lucru, îmi vine în minte filodendrosul cu picătura lui de sânge.

Ecat. Pitiș

Strigături Ardelenesti

LA BRĂU

7.

Foicică fân și paie,
Stângul, dreptul la bătaie,
Stângul dreptul la podea
Că nu ai dat bani pe ea.
Na puile, na și na,

8.

Numai lin, dorule lin,
Că și io-s copil străin
Străin sunt ca pasărea
Și nu știe nimenea,
Străin sunt ca pui de cuc
Străin sunt ori un'mă duc.

9.

Foaie verde grâu mărut
Saltă brăul cât mai mult

Continuare din pag. 1-a

la marginea de Est a Siberiei asiatice, e Celeabinskul. Celeabinskul e un oraș de provincie, cu înfățișare orientală și cu extins comerț de vite și cereale, cu tot felul de alimente, cu prețuri extrem de ieftine, ce oferea un mare contrast cu lipsa și scumpetea lăsată în urmă.

Înaintând dela Celeabinsk spre Omsk, în tot cuprinsul zării fără hotar, în drumul ce-l mai face trenul în două zile, nu vezi decât un teren bogat în holde mănoase, pășuni extinse și păduri uriașe de zeci de kilometri.

Din cunoștințele câștigate în școală, știam că Siberia e țara pustului și a înghețului, dar nu cu atâta bogăție și cu un teren atât de vast și productiv. Aici, unde abia ajung 2—3 oameni pe un km. pătrat, e atâta pământ și atâta belsug de exploatat!

Rusia țaristă a căutat să populeze aceste ținuturi vaste cu exilați, care alegându-și un loc, curăță atâta teren de pădure, mai ales de mesteacani, cât cred că pot lucra. Înjghebează

MIHAIL MACREA Monetele și părăsirea Daciei

O contribuție prețioasă aduce d-l M. Macrea, prin studiul D-sale, la cunoașterea și lămurirea celor două probleme atât de însemnate ale istoriei noastre: Părăsirea Daciei și Continuitatea Românilor în Nordul Dunării. Aceste chestiuni au fost studiate de numeroși savanți români și străini, utilizând izvoarele istorice și descoperirile arheologice și numismatice ale timpului lor. Totuși un răspuns hotărâtor nu s'a putut da până astăzi. De altcum istoriografia propriu zisă cu greu va mai putea aduce elemente noi. Numai cercetările arheologice, numismatice și filologice, prin descoperiri și interpretări noi, pot înlătura diferitele controverse și pot da problemei o soluție definitivă.

Tânărul nostru cercetător, printr'o muncă și printr'o interpretare originală și justă a diferitelor monete și tezaure găsite pe pământul Daciei, aruncă o lumină nouă asupra acestor două chestiuni atât de mult discutate.

Înarmat cu bogate dovezi numismatice, D-sa ne arată că părăsirea Daciei nu s'a putut întâmpla pe vremea împăratului Gallienus (256 d. Cr.), cum susțin unii, ci mai târziu, sub Aurelian (270—275 d. Cr.). Lipsa de monete, în acest interval de timp, a fost folosită de unii istorici pentru a susține că Dacia a fost părăsită în bună parte sub Gallienus. Dar lipsa de monete e numai „întâmplătoare și nu e totală” nici chiar în Nordul Daciei. Acest lucru se poate ușor constata din diferite tezaure descoperite la Apulum (Albă-Lulia) și în alte părți, în care se găsesc monete de-ale tuturor împăraților romani între anii 138—275. În timpul lui Gallienus „s'a produs numai o slăbire a circulației monetare în Dacia, explicabilă atât prin situația precară a acestei provincii cât și prin criza monetară din întregul imperiu”.

De altcum părăsirea Daciei nu e importantă pentru precizarea datei când imperiul roman încetează de a mai ocroti cetățenii Daciei, ci pentru că ea constituie punctul de plecare al problemei continuității Românilor în Nordul Dunării. Prin aceasta părăsirea Daciei „depășește cadrul secundar al unui capitol oarecare din istoria imperiului roman și câștigă o importanță excepțională prin evoluția românismului din

Răsăritul Europei și pentru procesul de formare al poporului românesc, socotit de unii ca o enigmă a istoriei”.

Și în această chestiune d-l M. Macrea a utilizat totalitatea descoperirilor numismatice din cuprinsul Daciei. Deasemenea asupra diferitelor tezaure, desgropate prin săpături arheologice, dă explicații și face o seamă de considerațiuni deosebit de prețioase.

În concluzie D-sa susține următoarele: „Avem o serie de tezaure, atât în Banat, cât și în Transilvania, compuse parte din monete anterioare părăsirii Daciei, uneori începând chiar cu cele republicane, parte din monete de ale secolului IV și mai târziu. Putem oare presupune că ele ar fi fost strânse și îngropate de Goți sau de alți barbari, care abia veniți vor pleca în curând mai departe, cedând locul altora? Hotărît nu. Aceste tezaure nu au putut fi îngropate decât de populația care de veacuri locuia pe același pământ. Populațiile barbare venite în Dacia după Aurelian nu aveau cum să ajungă în posesiunea unor monete care de mult încetaseră să mai circule în imperiu. Tezaurele acestea reprezintă capitaluri agonisite și păstrate de mai multe generații ale aceluiași neam. În genere îngroparea de tezaure este de atribuit mai degrabă populațiilor sedentare, legate strâns de pământul în care trăiesc, decât celor nestabile, cum sunt toți barbarii care au stăpânit Dacia în epoca migrațiilor”.

„Tezaurele, ca și descoperirile răzlete de monete, dovedesc nu numai continuitatea așezărilor omenești, ci și persistența unei populații daco-romane pe pământul Daciei, cel puțin pentru primele veacuri după părăsirea provinciei de Aurelian”.

D-l prof. M. Macrea, asistent al catedrei de arheologie dela Universitatea Cluj-Sibiu, elev și colaborator al cunoscutului arheolog C. Daicoviciu, Decanul Facultății de litere dela această Universitate, deși numai la începutul carierei sale, ne-a dat câteva contribuții științifice de deosebită valoare în domeniul arheologiei și numismatice. Studiul de față a fost premiat de Academia Română.

de Prof. N. Baboie

Și nu-l sălta numa-asa
Să nu ne rădă lumea
Că noi nu mai știm juca
Na puile, na și na

10.

Și de mână, că-i rumână
Și e neam de viță bună.
Căci să fie unguoaică

Ar purta rochița neagră
Și-ar pune rochița 'n cui
Și s'ar lua după Săcui.

Strigături auzite la horile țărănești din comuna Zagon Trei-Scaune, dela Ioan Bunea de 24 ani.

Culese de Gh. Briotă înv

gospodăria, care adesea ajunge la frumoașă stare de viață tihnită și mulțumitoare.

Pagubă, că aceste bogății și resurse de cereale nu se pot valoriza, din lipsa mijloacelor de transport.

Un localnic, — om cu o vădită inteligență și cultură, de care sunt destui între exilați, — îmi povestea și descria frumoasa gospodărie ce și-a creat și cum, peste mai mulți ani, grațiat fiind, nu s'a mai întors în Europa, ci și-a adus și părinții aici, unde aclimatizați cu mediul vieții monotone a pustului, o duc bine și sunt mulțumiți.

Omsk-Krasnoiarsk

Pe la Omsk suntem în inima Siberiei asiatice. Calătorii din tren s'au mai rarit și afara de câțiva chinezi, de-o murdărie excesivă, de mai puțini soldați și chirghizi mohamedani, abia mai întâlnim câteva fețe blăjine de pravoslavici ruși ce-și fac rugăciunile cu multă evlavie, atât dimineața cât și seara. O apariție ciudată, cu îmbră-

căminte lor pestră și înzorzonată cu mișcările și vorba caracteristică rasei mongolice, o formează chirghizii, atât de străini până acum vederii noastre.

Chinezii, ce călătoresc cu noi, vin dela Petrograd și-mi fac impresia că-s negustori de opiu. Dorm pe sub banci, să tăvălcă fără jenă prin praful vagonului și la fiecare gară năvălesc asupra gheretelor cu alimente, devorând cu o lăcomie de hămesiți tot ce pot cumpăra.

Limba lor cu un „diga-daga” uniform și sgomotos ne impune urechile.

Apropiindu-ne de Krasnoiarsk, ținutul devine mai sterp și presărat cu dealuri dese, pleșuve. Ceasuri întregi ochiul nu întâlnește de cât locuri sterpe, cu piatră și lut de o culoare roșietică, culoarea caracteristică a pământului sterp.

Monotonia zăcănitului continuu al roților de tren, cu uniformitatea pustie a ținutului, ne predispune la melancolie și nostalgia ținuturilor noastre atât de frumoase și dragi și ne readuc în amintire pe cei iubiti ai noștri, lasați departe la peste 10.000 km.

DUMINEGA

Boala și păcatul

„...îndrăznește fiule;
iartă-ți-se ție păcatul e
tale ...scoală-te, ia-ți
patul tău și te du la
casa ta.”
Sf. Matei IX; 3 și 8.

Vestea bună ne-a adus-o Hristos din Cer, prin pogorirea Sa, pentru mântuire, ca să ne putem feri de întunericul necredinței, al neștiinței și al deșertăciunii noastre. Această veste bună este cuvântul evanghelic ce se deschide neîncetat sufletelor noastre, spre rodire de viață.

Icoana credincioasă a ologului pătruns de dorul însănătoșirii se înfățișează înaintea lui Hristos. Și El, care n'a îndepărtat pe nimeni, îl apropie, împărțându-i vindecarea patimilor trupului, prin tămăduirea slăbănogiei, iar pe cele sufletești, prin iertarea păcatelor sale. I-a dăruit Isus un râu de îndurare Dumnezeiască.

Să ne ducem sufletele printre mulțimea Capernaumului, să vedem acestea și mirându-ne să laudăm împreună cu ea, „pe Dumnezeu carele a dat putere ca aceasta oamenilor”. (IX, 8.)

Să privim icoana tristă a bolnavului, purtat de alții și fericirea aflării doftorului cu puțința de vindecare a toată boala.

Iată pe bolnav supt de suferință, părănd o umbră pe întinsul patului, dar cu fața luminată de nădejde în clipa izbăvirii prin Cuvântul profetului din Nazaret. Uite-l cum îl ridică peste capetele noastre, plin de duhul neputinții, tinzând spre vindecare.

Ce muștrare blândă, căci nu-i scormonește și nu-i numără păcatele, ci i le iartă. Credința, nădejdea și suferința au făcut boala tămăduitoare și sufletul mântuit.

Dar noi, care purtăm colțul morții, boala și ținta ei, ne va duce la Dumnezeu, ca pe slăbănog?

Și să nu fie oare asemănare între viața acestui bolnav și a noastră? Nu ți se pare oare că acest olog, în ciuda anilor, se ridică azi în munte uriaș cu tot chinul și credința în mântuire? Gârbovi de păcate unde alergăm? Doar calea lui Hristos ne va odihni. Și precum atunci prin iertarea păcatelor și vindecarea trupului, Mântuitorul arătase puterea Sa cea Dumnezeiască, cu atât mai vărtos azi are puterea vindecării izvorului râului și dăruirea sănătății.

Ești cuprins de neputință, te afli bolnav, te simți urgisit și isgonit, îți lipsește pacea? Îndrăznește, Domnul te îmbracă în ajutorul său, însă îți cere să surpi zidul păcatului care te desparte de El. Izvorul râului tot păcatul este. El ne-a înstrăinat de cel prea înalt. El a curmat sufletului o viață fericită în veci și a adus trupului boala și moartea.

Să nu ne asemănăm fariseilor ce huleau minunea, căci e rușinată făcătura și necredința lor, duhul împotrivirii și al răutății. Cugetele viclene, răutăcioase și pline de mânie Hristos le muștră aspru, căci grele sunt păcatele cugetării, ca temelie a celorlalte.

Cade-se să privim viața noastră vremelnică, ce se scurge jalnic cu puțină bucurii și multe dureri, să ne reculegem din goana plăcerilor ușoare și să recunoaștem slăbănogia noastră.

Așa va fi culcată pământului deșarta noastră mândrie, venind în toiagul slăbiciunilor noastre la Domnul Isus Hristos.

Pr. Nic. Bârsan

Citiți și răspândiți

Gazeta Transilvaniei

AGRICOLE

PLANTELE MEDICINALE

În fânețe, în pășuni, prin păduri, pe marginea drumurilor, se găsesc o mulțime de plante medicinale.

Flora noastră naturală este una din cele mai bogate în asemenea plante. Cu toate acestea se cumpără din străitate plantele care foarte ușor s'ar putea strânge la noi.

În unele regiuni din țară comerțul cu flori de mușețel și de tei, pentru nevoile interne și chiar pentru export, este organizat.

Este încă multă lume care în timpul iernii aleargă la farmacie pentru un ceai de mușețel sau de tei, cu toate că într-o singură excursie, în timpul verii, ar fi putut să strângă toate plantele medicinale de care ar avea nevoie în farmacia casei.

În anul acesta plantele medicinale vor fi foarte scumpe, fiind căutate în comerț, parte din ele putând să înlocuiască drogurile care veneau din străinătate sau să înlocuiască ceaiul, care pentru foarte multă lume constituie alimentul de dimineață.

Spitalele, Crucea Roșie, Unitățile Militare, au trebuință de o mare cantitate de ceai, care s'ar putea înlocui cu ceaiul de tei, mentă, afine, etc.

Colectarea acestor plante se poate face ușor de către elevii de toate categoriile, dacă vor fi îndemnați la aceasta. Ori ce binevoitor însă va putea să strângă plante medicinale, predându-le Camerei Agricole pentru sor-

tare, ambalare și trimiterea lor la spitalele militare.

În cadrul muncii de folos obțesc vor colecta toți școlarii din Brașov plantele medicinale ce se găsesc în împrejurimile orașului.

În afară de mușețel și florile de tei, se pot strânge codițele de cireșe și de vișine, care după ce se vor spăla de murdărie, de praf, se vor pune la uscat în camere cu temperatura caldă. Pentru ca să se usuce mai repede și să nu se mucegăiască, se vor întinde în straturi cât se poate de subțiri. Se împachetează și apoi se expediază în pungi sau lazi.

Coarnele secarei sunt unele din cele mai căutate droguri de astăzi în comerț. Ele se pot alege la treerat sau, după aceea, la trior sau selector.

Drogul se păstrează în borcane închise la întuneric, în locuri svântate, căci altcum se alterează. Coarnele de secară e bine să se vândă imediat, deoarece își pierd repede puterea de leac.

Am dat numai câteva plante medicinale, care se pot culege în drum de pe câmp. Cei ce doresc să strângă aceste plante se pot adresa la Camera Agricolă, pentru a-i pune în legătură cu cooperativele de plante medicinale, care le plătesc destul de bine.

ION HOGEA

Pentru cei mici și dragi

Micul călăreț

Hi-hi-hi! căluțul meu,
Ager, sprinten ca un smeu
Eu cu tine la noroc
Trec prin apă și prin foc!

Pentru țara mea oricând
La război mă duc cântând
Să mă lupt ca un voinic
Să înving pe inamic!

Hi-hi-hi! murguțul meu,
Să ne-ajute Dumnezeu
Țara să ne-o apărăm,
Pe dușman să-l alungăm!

Și mai hai, murgule, hai!
Să urcăm în vârful de plai,
Să ne spună jăriștea
Ce frumoasă-i țara mea.

Aurelia Pop-Florian

Camuflaj perfid

Rușii au adoptat camuflajul, dându-i însă un caracter perfid.

Ingrozii de atacurile precise ale aviației și artileriei noastre anti-aeriene, au socotit că n'ar strica dacă și-ar ascunde agresivitatea în culorile noastre naționale. Avioane sovietice au apărut pe cerul României, purtând, spre pângărire, culorile roș-galben-albastru.

Pentru protejarea lor? Desigur! Doar procentul aviatorilor ruși care se mai întorc din volajul asupra țării noastre, este așa de mic...

Dar camuflarea aceasta trebuie să aibă neapărat și un caracter de mică afacere. Altfel contribuția evreiască nu s'ar face simțită în aceste expediții bolșevice.

Și atunci, zburând la mică înălțime, deslănțue entuziasmul populației românești atât de recunosătoare și admiratoare a bravilor noștri aviatori, care au purtat în succes culorile naționale.

Fapta s'a întâmplat aidoma. Răspândită pe ogoare la munci agricole, populația a salutat cu brațele avioanele sovietice camuflăte în culorile naționale. De sus i s'au trimis gloanțe de mitralieră. Trase anapoda, gloanțele n'au nimerit, așa că victime nu au fost. Un ofițer german însă, care se găsea în trecere pe șoseaua apropiată, a fost rănit.

Mai poate fi vorba de o luptă cu o armată organizată?

Nu aveți impresia că ne aflăm în fața unor bande de tâlhari?

Cetină cu vârful n soare...

Cetină cu vârful n soare,
Freamăt cald peste ponoare,
Leagă-mi dorul meu hoinar
De funzișul tău cel rar
Că din huete de tun,
Tot pe drum și iar pe drum,
El în nopțile cu stele
Bate drumul dragei mele
Și îi duce salvă'n dar
Amintirile de jar,
Ceasuri albe, mândre hori,
Ochi aibaștri de cicori,
Meri ce floarea-și scutura,
Juruinți ca flacăra —
Și îi duce — nu i-ar duce
Prutul, sânge de voinici,
Tunuri grele pe colnici,
Cerule, iad de foc și pară
Nistrul leșuri și povară —
Cetină cu frunză rară...

Frunză de salcâm în cruce...
Nu mă plânge, maică dulce,
Că feciorul tău pe-aci
E voinic între voinici.
Pușca l'vi mitralieră
Zi și noapte tot seceră.
Și bat strașnic puștile...
Roșii cad ca muștele, —
Și iar frunză galbioară...
Gândul meu să nu te doară
Că eu lupt cu braț de fier
Pentru Dumnezeu din cer,
Pentru cruce, pentru steag,
Contra tâlpilor de iad;
Pentru neam, pentru pământ —
Și-i cu mine Domnul sfânt!...

Nistrule, învolburat
De blesteme și bănat,
Azi pe valurile-ți sure
Trec oștirile-pădure
Și-ți vântură leprele
Peste toate stepele
Și-ți aduc cu sabia
Pacea'n Basarabia;
Graiu din cazanii sfinte
Și mai blând ca mai 'nainte,
Slujbe'n miruri și tămâie,
Cât ai plâns să te mângâie,
Frați cu ochii'n lacrimă,
Strămoșeasca datină...

Nistrule dela hotar
De-am avea din daru-ți dar,
Din norocul tău, noroc
Să s'abată și'n alt loc,
De prin sate cu olane
Peste plaiuri transilvane!...

IUSTIN SALANȚIU

SOTII

de Maria Popescu-Bogdan

Bărbatul activează în afară de cămin, în lumea largă, expus greutăților, responsabilității, ispitelor, nedreptăților de tot felul; asupra lui cade răspunderea și de multe ori nereușita din cauza intrigilor, înșelarea buneii credințe, etc. El luptă până când învinge; atunci obosit, dar mulțumit de succes, se întoarce triumfător la căminul său.

Peste pragul casei sale nu permite să treacă ispita sau rătăcirea. Nimic ce-ar putea umbri onoarea sau liniștea cuibului lui, unde-și caută odihna și mulțumirea, liman al nedreptăților și necazurilor ce le întâmpină în viață.

Căminul care nu i-ar oferi această reconfortare, nu-l mai putem numi cămin. El este, în cazul acesta, un simplu domiciliu, în care arde un foc, sub un acoperiș.

Adevăratul cămin este acolo, unde se găsește o femeie condusă de cele mai nobile sentimente de înțelegere, abnegație, iluminată și încălzită de căldura unui soare lăuntric binefăcător, înzestrată cu răbdare și bunătate, pentru toți cei care sunt avizați la ocrotirea și îndrumările ei.

Scopul școlii deci este, să producă astfel de femei, soții și mame.

Medicul nostru

HOLERA

Este o boală pe care, în timpuri normale, n'o mai întâlnim la noi. Dar în timpuri nenormale, cum este și războiul acesta, care în scurt timp va pune în mișcare lumea întreagă, s'ar putea întâmpla să ne întâlnim din nou cu această boală nemiloasă, care este una din cele mai periculoase boale molipsitoare.

Patria de origină a bolii este India. Aici este cunoscută din cele mai vechi timpuri. De pe malurile râului Ganges au pornit în multe rânduri epidemii de holeră omoritoare, care au cuprins, nu odată, toate continentele. Astfel de pandemii, îmbolnăvire cu boala pe întregul glob pământesc, au fost între anii 1817—1823, 1827—1837, 1763—1873; ultima a fost între anii 1902—1907. Aceste pandemii ale holerei au secerat milioane de vieți la toate popoarele.

Drumul pe care a venit în Europa a fost de cele mai multe ori India, Egipt, Siria, Palestina, Rusia de Sud.

Din contactul cu Rusia din 1914 n'au rămas scutite de holeră armatele austro-ungare și germane în toamna anului 1914, iar în războiul balcanic din 1913 armata română a pierdut multe vieți din cauza acestei boale.

Azi suntem în război cu Rusia, care n'a putut scăpa de holeră niciodată. Vom pătrunde poate adânc în această țară. Astfel s'ar putea întâmpla foarte ușor, ca să ne întâlnim din nou cu acest dușman nemilos, care dela 1913 nu s'a mai apropiat de țara noastră. Și se poate întâmpla cu atât mai ușor, cu cât războiul aduce cu sine, pe lângă posibilitatea infecției, și o serie întreagă de alte mizerii, care înlesnesc infecția cu holeră.

De aceea trebuie să fie cunoscută de toată lumea, ca astfel apărarea contra ei să fie cât mai mult ușurată.

Lupta cu succes în contra holerei s'a putut începe numai după anul 1883, când Robert Koch a descoperit bacilul holerei (un bacil în formă de virgulă). Acest mare binefăcător al omenirii, după ce a făcut această descoperire a plecat pe drumul prin care venea în Europa acest agent omoritor și în India și Egipt a studiat felul de propagare al bolii, punând bazele organizării de apărare în contra holerei.

Astfel Koch a stabilit, că boala poate pleca numai dela un om bolnav. Bacilul se găsește în număr mare în intestinalele omului îmbolnăvit de holeră. El ajunge cu materiile fecale ale bolnavului în apă și alimente și prin acestea în intestinalele omului sănătos.

După 24—48 ore omul molipsit cu boala capătă vărsături și diaree dintre cele mai mari și în câteva zile slăbit de toxinele (veninurile), pe care le produce în organism microbul holerei, sfârșește de cele mai multe ori cu moartea.

Prima și cea mai importantă măsură în lupta contra holerei trebuie să fie izolarea completă a omului bolnav de cei sănătoși.

Cei incredințați cu îngrijirea bolnavului vor ținea în jurul acestuia cea mai desăvârșită curățenie. Materiile fecale vor fi desinfectate cu lapte de var și aruncate numai în latrine bine construite și bine acoperite, ca să nu poată ajunge la ele muște, care prezintă un mare pericol în răspândirea bolii. Curățenia mânilor și a corpului în timp de holeră este de cea mai mare importanță.

Cele mai multe epidemii de holeră au fost provocate prin apă. De aceea în lupta contra holerei apa bună de băut trebuie să fie prima grijă.

În timp de îmbolnăviri apa se va bea numai fiartă, nu se va bea apă din râuri și pâraie, nu vor fi spălate rufe din acestea, decât după fierberea apei; o grijă deosebită se va purta pentru latrine bune.

Toate mâncările, în special legumele, vor fi consumate numai în stare fiartă. Se va purta o deosebită grijă ca să nu se producă nici cel mai mic deranj de stomac și intestine, deoarece într'un stomac și intestin deranjat se poate încuiba mai cu ușurință microbul holerei.

Cu aceste măsuri, ajutate de vaccinările care se fac în contra holerei, s'a putut ajunge, ca în timpul mai nou, chiar dacă am avut începuturi de epidemii cu holeră, cum a fost în armata română în anul 1913 și în armata austro-ungară și germană în 1914 în Galizia, să se poată pune stavila răspândirii bolii și infecția cu holeră să rămână pe un teritoriu foarte redus.

(nc.)

Mihail Hodârnău

Canonic onorar, 'protopop

Ne împlinim o pioasă și, în același timp, dureroasă datorie, anunțând încetarea din viață a neobositului protopop român unit al Brașovului, Mihail Hodârnău, canonic onorar, în vârstă de 74 ani. A fost una dintre proeminentele figuri ale clerului și intelectualetății române, nelipsit dela acțiunile românești și naționale. E regretat nu numai de cei de aproape ai săi, de fiii săi sufletești, ci și de toți cetățenii municipiului Brașov, fără deosebire de credință și clasă socială.

Il însoțește regretul adânc al tuturor acelor care au avut prilejul să-l cunoască și să poată aprecia calitățile sale sufletești de părinte, creștin, român și cetățean.

Roadele activității sale sunt înfăptuirile realizate cu pricepere și destoinicie, înfăptuiri pe care le înregistrează Mitropolia română din Blaj, printr'o recentă adresă de mulțumită prilejuită de trecerea la pensie, în care se evidențiază și înșiră cu cea mai caldă recunoștință serviciile aduse bisericii române-unite și prin ea și neamului românesc, în calitate de preot-paroh în Cârța-Olt, Pata de lângă Cluj și Doștat. În mod special se relevă rezultatele realizate în municipiul Brașov, ca paroh protopop. Nenumăratele servicii prestate, cu vreme și fără vreme, credincioșilor precum și ofițerilor și trupei unite din garnizoana Brașov. Noua biserică și casa parohială din imediată apropiere a bisericii, arată chibzuiala, tactul, stăruința, elanul și jertfa cu care regretatul părinte protopop Hodârnău a muncit, știind să-și asigure întregul concurs al credincioșilor și în deosebi a colaboratorilor săi apropiați din acele părți.

Ca protopop avea mângăerea de a fi contribuit la buna organizare și îndrumare a parohiilor primejduite și înstreinate prin vitregia istoriei, răsărate între masele de Săcui. A făcut să prospere viața religioasă dând puternice impulsuri deșteptării conștiinței naționale aproape adormită în sufletele multor Români.

S'a bucurat de întreaga stimă și neprefuitul concurs al clerului.

Naționalist a fost încă din Seminar. În epocala frământare memorandistă, ca tânăr levit al Academiei Teologice din Blaj și-a avut partea sa, cum remarcă în Revista Fundațiilor Regale istoricul Zenovie Păclișanu, ca și prin corespondența urmată între dânsul, ca președinte al Societății Inocențiu Micu Clein a clericilor Academiei Teologice din Blaj și președintele Societății Petru Maior din Budapesta, corespondență păstrată și astăzi. De asemenea face parte din activitatea sa pe teren național recuperarea școlii din Pata prin proesele purtate cu statul maghiar, școala la care a activat și ca învățător. Importantă realizare a fost și cumpărarea unei moșii pentru săteni din Pata. Puține acțiuni cu caracter național, cultural, economic și social au fost la care defunctul să nu fi participat.

Odihnească în pace!

PENTRU CITITORII NOȘTRI

Ori ce reclamațiune cu privire la neprimirea «Gazetei Transilvaniei» de cei care și-au achitat abonamentul pe anul 1941, se va adresa la noua administrație, Bd. Regele Ferdinand Nr. 12 (Biblioteca «Astra»), deoarece noi înțelegem să expediem ziarul tuturor abonaților, chiar dacă abonamentul a fost încasat de fosta administrație.

Citiți

„Gazeta Transilvaniei”

PERIODICE ARDELENE

„Gazeta Transilvaniei” primește, în „schimb,” aproximativ 50 de ziare și 20 de reviste. O dublă mulțumire se cuvine conducătorilor acestor periodice: una din partea noastră, a doua din partea Bibliotecii „Astra” Brașov, ale cărei colecții se îmbogățesc prin acest „schimb”, dat fiind faptul că acum „Gazeta Transilvaniei” este proprietatea „Astreii”.

Dăm, astăzi, în ordine alfabetică (anul apariției, localitatea și conducătorii), toate periodicele ardelenne *primite la redacție*, această informație putând servi și ca orientare a publicului asupra ziarelor și revistelor care apar în Transilvania. Firește, vor mai fi și altele, dar nu e vina noastră dacă nu le înseamnă aici:

1. Ardealul, XX, Brașov, G. I. Gologan.
2. Buletinul Oficial al Prefecturii Jud. Brașov.
3. Desrobirea, I, Alba-Iulia, Dr. Ilie Dăianu.
4. Ecol, XVI, Timișoara, Ctn. Ciurea Ștefănescu.
5. Foaia noastră, XVI, Timișoara, Septimiu Popa.
6. Foaia Diecezană, LXI, Caransebeș, Nicolae Cornean.
7. Gazeta dela Turda, II, Turda, Vasile Iluțiu.
8. Gazeta Transilvaniei, CIV, Brașov, Ion Colan.

O mare nedumerire

Lumea e nedumerită cu privire la „formele” în legătura cu exproprierea imobilelor evreiești. Nimeni nu știe precis când încep, unde să se adreseze, în ce fel.

În interesul Nației zvonurile trebuie amuțite printr'un „COMUNICAT OFICIAL”: ele stârnesc neîncredere. Ci toți avem nevoie — mare nevoie! — de contrarul.

Așteptăm COMUNICATUL care să spulbere daunătoarele nelămuriri.

I. Ol. Ștefanovici-Svensk

Pentru cetitorii noștri

Am trimis gazeta, până acuma, la multă lume. În primele trei luni și-au achitat abonamentul peste 500 de cetitori. Cel care n'a dorit s'o aibă în casa lui, ne-a retrimis-o. Ceilalți au reținut-o. Formu'a obicinuită era aceasta: Cine primește 2—3 numere și le reține, se consideră abonant din oficiu. Noi nu considerăm pe nimeni abonant „din oficiu”, nici chiar azi, după 27 de numere. Vom continua să trimitem G. Tr. tuturor celor ce până acum n'au refuzat-o. Până la sfârșitul anului au toată vremea sa o achite. De-abia atunci, revizuindu-ne cititorii, îi vom scoate pe cei cu abonamentul neachitat, și nu le vom pretinde să plătească restanța.

Noi ne încredem în cetitorii pe care-i avem. N'are nici o importanță

Credite pentru agricultori

Creditul Național Agricol, București, creațiunea Statului și a Băncii Naționale a României, permanent preocupat de dorința de a ajuta pe agricultorii vrednici și de a aduce un folos real agriculturii, prin *sucursala sa cu sediul în Brașov, Str. Regele Mihai I No. 3*, acordă împrumuturi ieftine, cu 4,12%, agricultorilor, cu proprietăți de cel puțin 3 jugăre pământ erabil pe termen de 1—5 ani, în scopul de a-și procura *inventarul viu și mort* de care are lipsă în agricultură și anume: vite, unelte și mașini agricole, etc.

Deasemenea acordă credite în condițiuni foarte avantajoase, replătibile în rate anuale, în termen de mai mulți ani, pentru cumpărări de pământ și pentru construcția și reparația grajdurilor pentru vite, șuri și alte construcții agricole.

9. Înălțarea, I, Sibiu, Radu Dragnea.

10. Luceafărul, I, Sibiu, V. Papilian.

11. Lumina Satelor, XX, Sibiu, Nicolae Voica.

12. Nord Vestul, VI, Brașov, Vasile Frățeanu.

13. România Nouă, VIII, Sibiu, Zaharia Boilă.

14. Renașterea, XIX, Alba-Iulia, N. Vasiu.

15. Știrea, XI, Timișoara, Ion B. Martin.

16. Țara, I, Sibiu, Grigore Popa.

17. Țara Oltului, I, Făgăraș, Al. Mariescu.

18. Telegraful Român, LXXXIX, Sibiu, T. G. Marcu.

19. Timpul Transilvaniei, V, Arad, Ionel Filipaș.

20. Tribuna, IV, Brașov, Gavril Pop.

21. Tribuna Literară, I, Brașov, Octavian Șuluțiu.

22. Tribuna Refugiaților, I, Alba-Iulia, Ilie Dăianu.

23. Unirea, XXIII, Blaj, Augustin Popa.

24. Unirea Poporului, XXIII, Blaj, Iuliu Maior.

25. Vestul, XI, Timișoara, Sever Bocu.

26. Voința Banatului, XXI, Timișoara, Ioan C. Subțire.

Premilitare

Pentru încadrarea subinspectoratului P.P. Municipal Brașov, se caută un subofițer de rezervă ca secretar-dactilograf.

Condițiunile de acceptare, sunt:

— Să fie bun cunoscător al lucrărilor de birou;

— Să poată scrie la mașina de scris;

— Să fie complet sănătos.

Cererile se vor depune la subinspectoratul P. P. Municipal Brașov, cu sediul pe Promenada de sub Tâmpa, — până la data de 30 Iulie 1941.

ROMÂNIA
Prefectura Județului Brașov

Serv. Financiar
No. 13789/1941

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștință generală că, în ziua de 30 Iulie 1941 ora 10, Prefectura Județului Brașov ține a II-a licitație publică pentru:

1. Executarea lucrărilor de aprovizionarea, cu 160 m. c. piatră spartă, necesară pentru repararea șoselei spre comuna Fundata, între Km. 0—4, în valoare de Lei 29.280.

2. Executarea lucrărilor de aprovizionarea cu 440 m. c. pietriș ciuruit, necesar pe șoseaua Vulcan-Tohanul-Vechiu, între Km 0—7+071, în valoare de Lei 89.300. (Act. Nr. 13790/941).

Licitația se va ține, cu respectarea dispozițiilor legale, în localul Prefecturii jud. Brașov, camera 8, unde Dnii concurenți pot vedea caietul de sarcini zilnic, în orele de serviciu.

Brașov, 16 Iulie 1941

p. Prefect, Șeful Serv. Financiar
A. Comanescu Al. Taus

Cercul Recrutare Brașov

Nr. 14191 din 16/VII 941

Publicațiune

Se aduce la cunoștință că în ziua de 25 Iulie 1941 orele 10 se va ține licitație publică la sediul Cercului de Recutare Brașov, pentru furnizarea imediată a 112 buc. butoaie de vin, capacitate 800 litri, butoaie bune pentru conservarea murăturilor de iarnă.

Caietul de sarcini se poate vedea în fiecare zi între orele 8—12 și 14—19 la Serviciul Aprovizionării al Cercului.

Licitația se va ține cu oferte închise.

Comand. Cerc. Recrut.

Col. Gh. Vrânceanu.

Ofițer cu aproviz.
Plut. Major Păun.

Primăria Municipiului Brașov

No. ad. 13.250/1941

Serv. economic.

Publicație de licitație

Pentru procurarea a 80.000 kg. păcură specială No. 2 E. necesară funcționării instalațiilor mecanice dela abatorul comunal, se va ține la această Primărie, în ziua de 8 August 1941, ora 12, o licitație publică, cu oferte timbrate, închise și sigilate, conform art 88—110 din L. C. P.

Combustibilul se va livra în cisternă, în patru rate de câte 20.000 kg. Garanția provizorie este de 5% din valoarea ofertei, care după adjudecare se va completa la 10%.

Caietul de sarcini și informațiuni se pot primi la Serviciul Economic al Primăriei.

Brașov, la 17 Iulie 1941.

p. Primar: Secretar general:
Dr. E. Fleischer Dr. V. Voicu.

Șeful Serviciului:
ss, T. Stinghe.

Conducerea Asociațiilor comercianților restauratori

și asimilați, precum și a comercianților de coloniale și delicatose din Municip. Brașov — de sub președinția d-lor Moise Popa și Radu Stinghe, invită pe toți membrii lor, care se cred nedreptățiți cu impunerea la impozite pe anul în curs, prin fixarea unor sume prea exagerate, ce întrec capacitatea lor de plată, — să se prezinte la biroul organizațiilor respective, spre a da relațiunile necesare, în interese proprii. Vor aduce cu ei procesele verbale de impunere pe curent, precum și chitanțele de plată impozitelor pe anul 1940/1941.

*

CRONICA RAZBOIULUI

Făuritorii Istoriei

Ziua de bucurie românească a venit. Pe întinsurile scumpei Basarabii răsună strigătul de victorie al soldatului român. Vestea izbânzii depe dealurile Corneștilor a trezit în sufletele noastre, ale tuturor, un sentiment de caldă însuflețire și de nemăsurată recunoștință pentru soldații care și-au înscris pe vecie numele în istoria războiului de desrobire a fraților și de apărare a lumii de cel mai periculos dușman al civilizației: *Comunismul*

Este în acest fapt, o magnifică epopee creatoare de istorie nouă, precum și un isvor de entuziasm și de înalt patriotism.

Este în această împlinire națională, răsplata credinței în Dumnezeu pe care neamul nostru a avut-o și acum, ca și în atâtea alte încercări, la răscruci de vremi.

Tăria și avântul soldaților noștri au trasat drumuri noi și sigure pentru viitorul României. De acum înainte nici unul din fiii neamului nostru nu va mai purta în suflet greutatea tragediei de ieri, ci vor păși cu fruntea sus pe calea năzuințelor care vor trebui să fie aceleași pentru toți, precum sufletul trebuie să fie unul singur. În lături dușmănia și ura! Vremurile ne poruncesc ca odată cu unificarea hotarelor țării, să fie sfărâmate în țandări barierele care puneau stavilă unirii. Și dacă astăzi trăim clipe de înaltă satisfacție prin redobândirea gliei străbune, nu vor fi uitate niciodată binefacerile regisirii sufletești la care a contribuit *Conducătorul*.

Toți, tineri și bătrâni, suntem chemați să simțim și să gândim la fel, pentru ca umăr la umăr cu puterea și avântul tinereșc și înțelepciunea și experiența bătrânilor, să consolidăm adevărata viață care va trebui să pulseze între hotarele României reîntregite.

Ocuparea Chișinăului. Revoluția bolșevică n'a fost o reformă, ci o continuă acțiune de destrămarea.

După 27 de zile de luptă îndârjită, armatele române și germane stăpânesc întreaga Bucovina și ținuturile Basarabe: Hotinul, Soroca, Orheiul și Chișinăul. Drapelele românești flutură iarăși în capitala Basarabiei, iar inimile noastre bat în cadența pasului victorios ale trupelor care urmăresc resturile unui inamic puternic înarmat și îndârjit în lupta impusă de o conducere revoluționară, care nu urmărea decât distrugerea și destrămarea unei vieți luminată de o civilizație seculară. S'a dovedit astfel că revoluția lui Lenin și conducerea urmașului său Stalin, n'a fost decât reacțiunea răului împotriva binelui și nesocotirea valorilor tradiționale, singurul isvor de viață din care țășnește elementele călăuzitoare pe drumul adevăratei realități.

Revoluția bolșevică și întronarea principiilor lui Trotski, departe de a construi o reformă din care să se desprindă conștiința binelui precum și echilibrul și măsura care să croiască un făgaș de viață sănătoasă, ea a urmărit

distrugerea cultului tradiției care leagă trecutul cu prezentul și care dă puțință să se întrezărească viitorul. Intronarea unei permanente reacțiuni împotriva a tot ce-a fost bun și sănătos și nesocotirea prezentului, a făcut ca viitorul Rusiei comuniste să fie învăluit de întunericul în care Kremlinul se simțea în adevărata împărăție a Satanei.

Spiritul reacționar și distrugător al comunismului și nu reforma, se oglindește în faptele de o rară sălbăcie pe care le întâlnești la orice pas pe drumul retragerii bolșevice. Pretutindeni pecetea urei și a disprețului față de civilizație, a croit drum larg sărăciei. La orașe și la sate, armata română și germană, luptă din răsuperi pentru înlăturarea incendiilor aducătoare de sinistru. Populația reapare stropind cu lacrimi de bucurie și recunoștință cărările de pe întinsurile basarabene și salută cu entuziasm și încredere desăvârșită pe generalul *Antonescu* și pe soldații săi care despacă cu sabia drumul vieții noi.

Lupte uriașe pe frontul de Răsărit.

Pe întregul front de la Răsărit luptele continuă cu înverșunare crescândă.

Nouă milioane de soldați sunt angajați într-o încordare care face ca războiul actual să fie cel mai mare din toate timpurile. În înaintarea lor, trupele germane au depășit fortăreața Polțk, rupând rezistența bolșevică și încercuind armatele bolșevice pe care, parte le-a luat prizonieri, iar parte au fost nimicite. Știut este că orașul Polțk este un punct de mare importanță militară dat fiind faptul că este nod de cale ferată și port fluvial situat pe

cursul superior al Dvînet. După ocuparea fortăreței trupele germane au dat peste rezistența mai multor divizii care au încercat să oprească înaintarea. După lupte crâncene, corp la corp, bolșevicii au fost bătuți lăsând pe câmpul de luptă un număr mare de morți. Printre miile de prizonieri se află și șeful de stat major al unei divizii sovietice. În această luptă s'a putut constata că, pe câtă vreme câteva formațiuni bolșevice erau bine echipate, armamentul altora era insuficient.

Bolșevicii aruncă în luptă ultimele rezerve

După străpungerea liniei Stalin, o bătălie uriașă este în curs de desfășurare și ea va aduce un rezultat hotărîtor. Zadarnic conducerea sovietică încearcă să oprească atacul forțelor germane și a aliaților, căci înaltul comandament german a constatat că bolșevicii aruncă în luptă ultimele lor rezerve, care vor fi sleite în scurtă vreme.

Bătălia dela porțile Kievului

În regiunea Kiev infanteria germană a ocupat ultimele forturi betonate ale bolșevicilor. În cazematele acelor forturi care aveau trei etaje sub pământ bolșevicii se ascuseră chiar în momentul când diviziile germane depășeau fortificațiile. Comisarii politici sovietici îi închiseseră în forturi în speranța unei rezistențe. Totul a fost zadarnic. Plini de sânge, năcuți și sleiți, ducând pe târgi pe răniții lor, bolșevicii au părăsit forturile, predându-se în mâinile germanilor. De teama altor dezastre prin încercuiri, trupele

sovietice au părăsit Tallinul pe care l-au incendiat. Victoria dela porțile Kievului și ocuparea orașului Smolensk face ca soarta Petrogradului și a Moscovei să fie pecetluită. Ingrijorarea domnește în rândurile armatei și a conducătorilor sovietici, care văd în acest fapt sfârșitul unei campanii victorioase împotriva comunismului.

La destrămarea forțelor militare se adaugă panica ce a cuprins populația civilă, care în multe părți a început reacțiunea împotriva unei conduceri, care a adus dezastru poporului rus.

Prăbușirea puterii militare sovietice

Faptul că Stalin a luat hotărîrea de a schimba conducerea armatei roșii prin comisari politici face dovada neîncrederii în conducătorii de până acum și, deci, a prăbușirii puterii militare sovietice. De fapt comisarii sovietici nu au rolul de ordin strategic și militar ci de a supraveghea și spiona pe toți comandanții trupelor, făcând răspun-

zător pe fiecare din ei pentru orice eșec suferit. Teroarea aceasta arată limpede spiritul armatei sovietice în totală descompunere. Nu va putea rezista în fața forțelor germane o armată care luptă fără nici un ideal și comandată de ofițeri care n'au un comandament unic.

Provocările americane se accentuează

Din relatările agenției Rador se constată că provocările americane se accentuează în aceiași măsură în care ritmul înarmărilor este accelerat. Felul de a acționa al d-lui Roosevelt, cu toate desaprobările și nemulțumirile provocate în opinia publică și în rândurile personalităților americane, îndreptățesc prevederile Germaniei care a văzut în acțiunile d-lui Roosevelt

provocarea unui război germano-american.

Cu toate acestea sprijinul acordat de anglo-americani Sovietelor nu mai poate influența sorții armelor, deoarece mașina de război bolșevică este distrusă fapt care a produs o încordare extraordinară în politica internă engleză și americană.

O nouă propagandă este în curs de desfășurare

În timp ce armata americană ocupă diferite puncte strategice în Oceanul Atlantic, în America se desfășoară o vie propagandă pentru a grăbi ultima etapă a intervenționismului. Magnații din Nordul Americii au intrat în arenă, cu puterea lor reprezentată prin averea proprie, pentru a veni în sprijinul aventurii pe care însuși președintele Roosevelt o pregătește de vreme îndelungată. Bogătașii americani își dau seama că soarta colosalelor lor industrii este strâns legată de imperialismul Nord-American, care urmărește două obiective: *moștenirea engleză și*

hegemonia mondială. Cel mai îndârjit susținător al intervenției americane este Rockefeller care a întocmit un plan de propagandă inter-americană, pentru care a alocat un prim fond de 6.000.000 dolari. Scopul acestei propagande este de a revărsa în capitalele Sud-americane potop de aur, pentru a otrăvi conștiințele și a perverti organele de informație și de presă, a turbura liniștea politică și a exploata orice pasiune în favoarea imperialismului Nord-american. Inițiativa lui Rockefeller este cu atât mai primejdioasă, cu cât se încearcă gătirea glasurilor care strigă adevărul.

Situația diplomatică

Pe plan politic internațional s'a produs constituirea unui nou cabinet în Japonia tot sub președenția prințului Konoye, care nu înseamnă nici o modificare radicală în politica externă a acelei mari puteri din extremul orient. Toate știrile răspândite în străinătate în legătură cu o eventuală schimbare în politica de până acum a Japoniei,

sunt considerate ca baloane de încercare ale propagandei britanice.

Un alt fapt important este remanierea ce se face guvernului francez, remaniere de proporții reduse, care ar interesa numai posturile câtorva miniștrii printre care și înlocuirea d-lui Achard, ministrul aprovizionării, care va fi înlocuit prin d. Caziot, fost ministrul agriculturii.

Situația pe alte fronturi de luptă

Toate speranțele engleze manifestate la începutul războiului din Răsărit, că forțele germane își vor reduce acțiunea în Vest, au fost spulberate de vigoarea cu care aviația germană continuă bombardamentele asupra Angliei și a vaselor din Canalul Măneci. În Africa de Nord, aviația Axei a continuat fără încetare atacurile sale contra obiectivelor navale și terestre inamice. În Marea Mediterană aviația italiană a bombardat în dese rânduri insula Malta.

În mijlocul acestei drame uriașe, poporul românesc se ridică cu o nouă dorință de viață și cu o putere creatoare care-i va da dreptul să se impună la construirea noii ordine europene.

Mardare Mateescu

Redactor responsabil
ION COLAN

Proclamația d-lui General ION ANTONESCU

BASARABENI, BUCOVINENI,

Cu vrerea Domnului, prin sângele Eroilor noștri și al bravilor aliați germani, am izgonit de pe pământul strămoșesc pe dușmanii Neamului, redându-vă libertatea și credința, onoarea și drepturile.

Am prăvălit stăpânirea întunericului care a pustiit bisericile, casele și avutul vostru.

Am spulberat, cu vitejia ostașilor, cotropirea sălbatică a celor ce v'au ținut în robie și au răspândit, pe pământul nostru, moartea și focul.

Ne întoarcem răzbunători în glia moldovenească a lui Ștefan cel Mare, reșezând deapănuri temelile Neamului românesc.

BASARABENI ȘI BUCOVINENI,

Anul zbuciumat de umilire și nedreptate, de cotropire și vrajbă a luat sfârșit.

Ați simțit, prin propria voastră suferință, prin sărăcia și umilirea în care ați trăit, ce înseamnă comunismul.

Ați putut judeca singuri că **viața fără libertate și proprietate, fără dreptate și familie, fără biserică și lumină este mai cumplită decât moartea.**

Eroii și bravii armatei noastre v'au liberat!

Cinstiți-le jertfa și lupta prin fapta voastră!

Din încercarea și jertfa noastră, să luăm învățătură.

Un neam trăește și se înalță prin fapta de credință și luptă, prin munca și zbuciumul fiecăruia din fiii lui.

Din cenușa robiei și din rănilor încercării, să ridicăm azi noi temeuri de viață.

Trecutul s'a stins, să întemeiem viitorul.

Trebue să ștergem toate urmele prădătorilor și să distrugem toate uneltele lor.

Voiu conduce Eu însumi organizarea Basarabiei și Bucovinei și voiu reface toate așezările.

În popasul acestui an de prăbușire, Țara noastră, vechea Patrie s'a schimbat.

O Domnie nouă și curată, o nouă ordine întemeiată pe cinste și muncă, pe dreptate și adevăr, stă azi chezașie a viitorului.

Vom duce lupta și înnoirea mai departe, prăvălind în țandări tot ce a împiedecat Neamul nostru să se înalțe.

Românii vor fi cu adevărat stăpâni în Țara lor, iar țărăniile vor simți cu adevărat bucuria muncii și rodul pământului lor.

Voiu veghea până la moarte ca drepturile voastre să fie simțite, ca viața nouă ce întemeiem să ștergă toate amintirile păcatelor noastre din trecut.

Prindeți-vă dar, cu încredere, în roiul de muncă pe care îl începem astăzi.

BASARABENI ȘI BUCOVINENI,

Prin disciplină, prin ordine, prin muncă, pașiți în marșul învierii naționale.

Sub scutul armatei desrobitoare, porniți la faptă nouă.

Am plătit scump blestemul greșelilor trecutului.

Să răzbunăm, prin vrednicia noastră de azi, uitarea de ieri.

Meritați-vă morții, meritați-vă Patria!

TRĂIASCĂ ROMÂNIA!

TRĂIASCĂ REGELE NOSTRU MIHAI I!

TRĂIASCĂ ALIAȚII NOȘTRI ȘI MARELE CONDUCĂTOR AL GERMANIEI,

ADOLF HITLER.

General ION ANTONESCU